

Täysistunto

Maanantai 18.6.2018 klo 13.59—15.30

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 57/2018 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 3/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 3/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

15.24 **Jani Toivola vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitos puheenvuorosta. — Esitys on sinällään hyvä, ja myöskin valiokunta on esityksessään yksimielinen. Myöskin itse mietintö on aika lyhyt ja ytimekäs. Ei ole välttämättä kyse ihan kauhean merkittävistä tai isoista muutoksista, enemmänkin siitä, että joustavoitetaan ja helpotetaan asioita. Toivottavasti voidaan myöskin esimerkiksi ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä lisätä nopeampaa reagointikykyä ja joustoa ja näin poispäin.

Mutta ehkä nimenomaan strategiarahoituksen osuus tässä esityksessä on se, mikä valiokunnan kuulemisessa herätti eniten keskustelua, jos miettii esimerkiksi asiantuntijalausuntoja. Siellä oli aistittavissa jonkinlaista huolta varmasti siitä, että ei kai ikään kuin synnytetä uutta polkua ja taas ikään kuin tämmöistä uutta hankerahoituskanavaa, joka sitten koululle, yksittäiselle oppilaitokselle, on aina myös hallinnollisesti aika iso rasite. Varmaan laajemmin tuo keskustelu nosti esille sen, että edelleen tätä ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää tulee kehittää. Siihen toivottiin vielä tulevaisuudessa lisää läpinäkyvyyttä, joustoa, muun muassa opiskelijoiden osallisuutta.

Kaikki tämäkin tukee sivistysvaliokunnan aikaisempaa lausuntoa, missä myös sivistysvaliokunta on velvoittanut, että joka syksy seurataan ja saadaan selvitystä siitä, miten tämä rahoitusmalli toimii. Ja nyt valiokunta tässä omassa mietinnössään nostaa esiin, että myöskin tämä uusi, strategiarahoitukseen liittyvä, lisätalousarvion kautta tuotava mahdollinen rahoitus olisi osa tätä selvitystä. Eli pystytään koko ajan sitä seuraamaan, ja ehkä myöskin niitä asiantuntijoita, jotka tästä esityksestä olivat huolissaan, rauhoittaa tämä tieto, että myöskin valiokunta tätä tilannetta seuraa, niin että myöskään mitkään ne uhat eivät toteudu, mitä nostettiin esiin.

Toinen, mikä kuulemisessa tuli esille ja mikä liittyy tähän esitykseen, liittyy opiskelijapalautteisiin. Tämä oli enemmän tekninen huoli. Asiantuntijat oppilaitoksista nostivat esille, että nyt, kun opiskelijapalautesysteemi tulee voimaan, tällä hetkellä järjestelmä on vielä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 68/2018 vp

aika heikko, ja oli kokemus tai tuntemus siitä, että tällä hetkellä oppilaitoksissa se saattaa vaatia jopa ihan manuaalista työtä, mikä on sitten jälleen kerran aina muista resursseista pois. Eli siellä toivottiin pikaisia toimia sen suhteen, että järjestelmä saadaan valtakunnalliseksi ja toimivaksi — nimenomaan tämmöinen sähköinen järjestelmä, jotta sen opiskelijapalautteen, jota tälläkin hetkellä jo paljon kerätään, tuottaminen olisi mahdollisimman sujuvaa. Se nähtiin arvokkaana, mutta järjestelmältä toivottiin vain lisää ketteryyttä, jotta se ei ikään kuin aiheuta ylimääräistä, turhaa työtä. — Kiitos.

15.27 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Voisin kysyä edustaja Toivolalta, kun hän tietää paremmin näitä asioita.

Tapasin jokin aika sitten Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen rehtorin, ja hänen huolensa oli se, että heiltä häviää rahoitusta, koska rahoitus osittain lasketaan nuorisoihluokkien perusteella. Heille tulee opiskelijoita 130 kunnasta, ja siellä on yksi Suomen kovimpia vientiteollisuuskeskittymiä, joten elinkeinoelämällä siellä on vakava ammatitaitoisen työvoiman krooninen pula. Ja nyt kun tämä rahoitus tulee nuorisoihluokkien perusteella ja siellä Itä-Suomessa tietenkin on vähemmän nuorisoihluokkia ja lapsia, niin se tavallaan ei kyllä palkitse sitä hyvää työtä, mitä Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä tekee, koska siellä on niin vetovoimaista se koulutus, että opiskelijoita tulee ympäri Suomea, ja sellaista, mitä elinkeinoelämä vaatii.

Miten te käsittelette: onko tämä oikeudenmukainen rahoitusjärjestelmä, kun se osittain tulee tämän perusteella, vai nousiko tämä kuulemisessa jollakin tavalla esille?

15.28 Jani Toivola vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä varsinainen kysymys ei ikään kuin näin konkreettisella tasolla tullut esille. Itse ajattelisin — en tunne juuri tätä tapausta niin tarkkaan — että tässä strategiarahoituksessa on oikeastaan kyse nimenomaan siitä. Ehkä voisi sopia myös tämmöiseen tilanteeseen, että jos kesken kauden ikään kuin todetaan tarve reagoida mahdollisimman nopeasti ja tarvitaan sitä varten lisää rahoitusta, niin silloin lisätalousarvion kautta nimenomaan eduskunnalla olisi mahdollisuus tätä rahoitusta myöskin lisätä. Ja tämä on tärkeätä varmaan myös oppilaitosten näkökulmasta, koska varmasti kuulemisissa oli myös se huoli, että ministeriöön siirtyisi enemmän tämmöistä aika kasautunutta valtaa siitä, miten rahaa jaetaan. Myös valiokunnan oli tärkeä nostaa esille, että nimenomaan eduskunta on se, joka sitten lisätalousarvion kautta tämän päätöksen tekisi. Mutta tämä on varmasti kysymys, jota myöskin valiokunnan tulee seurata siinä syksyn arvioissa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 57/2018 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.